

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 345/2025 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om Estlands spelpolitik och dess konsekvenser för Finlands spelmarknad

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 345/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Mats Löfström /sv:

Vilka åtgärder avser regeringen att vidta, såväl nationellt som i dialog med Estland och EU, för att förhindra att estniska spelbolag utan finländsk licens riktar sin verksamhet mot finländska spelare utan att bidra till skatteintäkter och följa ansvariga spelregler?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering ska penningspelssystemet i Finland reformeras och öppnas för konkurrens med en licensmodell senast den 1 januari 2026. Enligt regeringsprogrammet är syftet med reformen att förebygga och minska de hälsomässiga, ekonomiska och sociala skadeverkningar som spelandet orsakar samt att förbättra penningspelssystemets kanaliseringsgrad. Den 20 mars 2025 överlämnade regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om ett nytt penningspelssystem (RP 16/2025 rd). Avsikten är att lagarna i huvudsak ska träda i kraft den 1 januari 2027, då de som beviljats licens kan inleda penningspelsverksamhet som är förenlig med den nya penningspelslagen. Licenser kan enligt regeringens proposition sökas från och med den 1 januari 2026.

För att uppnå målsättningarna i regeringsprogrammet övervägdes i beredningen av regeringspropositionen olika metoder som begränsar utbud och marknadsföring utanför licenssystemet. Det föreslås att det enligt den nya penningspelslagen ska vara förbjudet att anordna penningspel utan licens liksom även att marknadsföra sådana penningspel mot riket. Tillsynsmyndigheten kan meddela ett beslut om förbud mot överträdelse, som kan förenas med vite. Den som brutit mot förbudet kan också påföras en administrativ påföljdsavgift. För att effektivisera tillsynen över penningspelsverksamheten och förebygga lagstridig verksamhet föreskrivs i lagen också om offentliggörande av beslut om förbud och av påföljdsavgifter. Anordnande av penningspel utan licens och marknadsföring av sådana penningspel som riktar sig till riket är också straffbart enligt strafflagen (39/1889).

Det föreslås dessutom att tillsynsmyndigheten ska ha rätt att bestämma att lagstridigt webbinnehåll som gäller anordnande och marknadsföring av penningspel ska avlägsnas eller att

domännamn som innehåller sådant innehåll ska avregistreras ur ett domännamnsregister. Enligt den nya penningspelslagen ska det också vara tillståndspliktigt att tillhandahålla spelprogramvara. Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska i sina penningspel utslutande använda spelprogramvara som tillhandahålls av innehavare av licens för spelprogramvara. En innehavare av licens för spelprogramvara får å sin sida inte tillhandahålla spelprogramvara till en anordnare av penningspel som anordnar eller marknadsför penningspel utan licens. För att styra efterfrågan på penningspel till licenshavarnas penningspel enligt penningspelslagen föreslås det i propositionen dessutom att vinster från penningspel som tillhandahålls utan licens för att spelas i Finland vara skattepliktig inkomst för mottagaren.

För bekämpning av verksamhet utanför licenssystemet bedömdes i beredningen av regeringens proposition dessutom spärrar mot betalningsrörelse som ingår i den gällande lotterilagen, spärrar mot nättrafik (till exempel IP- eller DNS-spärrar) och så kallade varningssidor (1047/2001). I beredningen ansågs det emellertid att sådana tekniska spärrar inte kan genomföras åtminstone i initialskedet av penningspelssystemet på grund av behovet av omfattande utredningar. Ett av de centrala juridiska och tekniska utredningsbehoven gäller en eventuell konflikt med självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till följd av de tekniska spärrarna. I regeringens proposition konstateras att efter att penningspelslagen har trätt i kraft kan behovet av att föreskriva om betalningsspärrar och blockering av nättrafik bedömas med beaktande av bl.a. de tekniska möjligheterna och kostnadseffekterna för banker och internetoperatörer.

Lagstiftningen om penningspelsbranschen har inte harmoniserats i Europeiska unionen. EU:s medlemsstater kan ordna penningspelsverksamheten på önskat sätt så länge som de följer EU:s grundläggande friheter för den inre marknaden enligt fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och annan EU-rätt så som den tolkas i EU-domstolens rättspraxis. Det finns inte heller någon arbetsgrupp eller något annat beredningsorgan inom Europeiska unionen för behandlingen av ärenden inom penningspelsbranschen. Verksamheten i den expertgrupp (Expert Group on Gambling Services) som kommissionen tillsatte 2012 och som bestod av representanter för medlemsstaterna upphörde 2018. Inrikesministeriet samarbetar regelbundet med ministerierna som ansvarar för penningspelsfrågor i de övriga nordiska länderna för att utbyta information om bland annat penningspelspolitiken och lagberedningen. Även annat internationellt samarbete är viktigt när flera stater står inför liknande utmaningar till exempel i fråga om bekämpning av utbud utanför systemet och den övriga regleringen av penningspelsverksamheten.

Reformen av penningspelssystemet enligt regeringsprogrammet är en omfattande totalreform av penningspelssystemet och penningspelslagstiftningen. Därför är det enligt regeringens proposition viktigt att följa och bedöma hur de åtgärder som föreslås i propositionen påverkar målen för reformen enligt regeringsprogrammet, dvs. att förebygga och minska skadeverkningarna av penningspel och förbättra kanaliseringsgraden.

Helsingfors 12.11.2025

Inrikesminister Mari Rantanen